

Fremsat den 14. maj 2024 af Mona Juul (KF), Helle Bonnesen (KF) og Dina Raabjerg (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at sikre bedre beskyttelse af private forbrugere såvel som små og mellemstore virksomheder på elmarkedet

Regeringen pålægges i forbindelse med implementeringen af elmarkedsreformen i dansk lovgivning at præsentere forslag til løsninger, der sikrer bedre beskyttelse af både private forbrugere og små og mellemstore virksomheder på elmarkedet end blot minimumskravene i elmarkedsreformen og øvrig EU-lovgivning. Løsningerne skal indeholde en bevillings- eller tilladelsesordning til at oprette og drive et

elhandelsselskab og bør derudover indeholde større sanktioner mod de selskaber, der bryder lovgivningen. Dette skal samlet set være med til at sikre et trygt, gennemsigtigt og velfungerende elmarked præget af fair konkurrence til glæde for private forbrugere såvel som små og mellemstore virksomheder.

Bemærkninger til forslaget

De seneste år er offentligheden i stigende grad blevet bekendt med elhandelsselskaber, der agerer uhæderligt med ugenomsigtig prissætning, aggressiv markedsføring og ulovlig tilbageholdelse af elkunders tilgodehavender fra acontobetaling. Det går ud over både private forbrugere og små og mellemstore virksomheder. Eksempelvis har Forsyningstilsynet i november 2023 afgjort, at fire elhandelsselskaber ulovligt har tilbageholdt et trecifret millionbeløb af private elkunders og virksomheders tilgodehavender (»Halvdelen af undersøgte elhandelsvirksomheder har overtrådt regler om slutafregning«, Forsyningstilsynet.dk, den 3. november 2023).

Derudover er antallet af klager til Forbrugerombudsmanden over elhandelsselskaber steget eksplosivt de seneste 10 år. Forbrugerombudsmanden modtog i både 2020 og 2021 omkring 700 klager over selskabernes metoder, mens tallet i 2022 var 563. Til sammenligning modtog Forbrugerombudsmanden kun 30 klager over elhandelsselskaber i 2012. Antallet af politianmeldelser fortsætter også med at stige. Forbrugerombudsmanden har de seneste 4 år foretaget 24 politianmeldelser af 12 elhandelsselskaber (»Klager over el-handelsselskaber er eksploderet«, Politiken.dk, den 13. juni 2021, og »Elselskaber bryder systematisk loven ifølge forbrugerombudsmand: Der bør kunne idømmes fængselsstraf«, Politiken.dk, den 18. februar 2023).

Klagerne til Forbrugerombudsmanden omhandler bl.a. aggressiv markedsføring og elkunder, der føler sig narret til at skifte selskab. Dette billede understøttes af en udsendelse fra TV 2's Operation X fra marts 2023, hvor det afdækkes, hvordan elhandelsselskabet Velkommen benytter grove vildledninger og aggressiv markedsføring i jagten på nye kunder. Dette sker, på trods af at selskabet allerede i 2020 blev politianmeldt for netop vildledning af kunderne (»Operation X-muldivarp lærte salgsmetoder hos elskab, som giver Forbrugerrådet kvalme«, TV2.dk, den 30. marts 2023). Disse eksempler vidner om et elmarked, der skader private forbrugere, virksomhederne, de lovlydige elhandelsselskaber og ikke mindst tilliden til energibranchen som helhed. Det belaster især de elhandelsselskaber, der følger lovgivningen nøje, når tilliden til elbranchen som helhed er på et lavpunkt.

De store udfordringer på elmarkedet har også fået dele af branchen til selv at tage bladet fra munden om de

store problemer, der må og skal håndteres for at genoprette tilliden. Eksempelvis sendte administrerende direktør i energiselskabet Ewii, Lars Bonderup Bjørn, i november 2023 et åbent brev til justitsministeren og klima-, energi- og forsyningsministeren. Heri appellerer han kraftigt til, at ministrene og myndighederne tager deres ansvar alvorligt og får gjort noget ved de »plattenslagere og storsvindlere« i branchen, der snyder kunderne, og som ifølge Lars Bonderup Bjørn har skabt en dyb tillidskrise i elbranchen (»Ewii-direktør langer ud efter ministre, plattenslagere og storsvindlere i elbranchen«, EnergiWatch.dk, den 13. november 2023). Det underbygges desuden af en ny test fra Forbrugerrådet Tænk, hvor 15 ud af 44 elhandelsselskaber dumper, fordi de eksempelvis har overtrådt loven, er blevet politianmeldt for nylig eller ikke har ønsket at oplyse Forbrugerrådet Tænk om deres priser i forbindelse med testen (»15 elskaber dumper i ny test«, Tænk.dk, den 6. december). I testen har Forbrugerrådet Tænk testet elskaber på abonnementspris, tillæg til spotprisen, gebyrer og kundeservice.

Nærværende beslutningsforslag skal derfor sikre bedre beskyttelse af de private forbrugere såvel som små og mellemstore virksomheder på elmarkedet, som i øjeblikket møder alt for mange elhandelsselskaber, der agerer uhæderligt og vildledende. Elektricitet er et basalt forsyningsprodukt for private forbrugere og virksomheder, og derfor bør kravene for at oprette et elhandelsselskab strammes. En velfungerende elaftale er kritisk vigtig for den enkelte forbruger og virksomhed, og derfor bør der gælde høje standarder for at sælge el.

Ved gennemførelsen af nærværende beslutningsforslag skal regeringen være opmærksom på balancen mellem nye krav, der tilvejebringer den nødvendige beskyttelse, uden at der lægges urimelige byrder på de lovlydige elhandelsselskaber. Derfor skal løsningerne udformes i dialog med repræsentanter for forbrugersiden i form af private forbrugere og virksomheder samt elbranchen. Tiltagene skal gennemføres på en måde, der understøtter konkurrencen på detailmarkedet for el, og sikre, at det skal være enkelt og trygt for slutkunderne at skifte elhandelsselskab.

Skriftlig fremsættelse

Mona Juul (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre bedre beskyttelse af private forbrugere såvel som små og mellemstore virksomheder på elmarkedet.

(Beslutningsforslag nr. B 204)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.